II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 24 april 1996

om ändring av beslut 94/811/EG om att en koncentration är förenlig med den gemensamma marknaden

(Ärende nr IV/M.269 — Shell/Montecatini)

(Endast den engelska texten är giltig)

(96/648/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer [1], särskilt artikel 8.2 i denna,

med beaktande av den begäran som gjorts av Shell Petroleum NV och Montedison Nederland NV,

med beaktande av yttrandet från Rådgivande kommittén för företagskoncentrationer [2], och

med beaktande av följande:

1. Den 4 januari 1994 anmälde Shell Petroleum NV (Shell) och Montedison Nederland NV (Montedison), i enlighet med artikel 4 förordning (EEG) nr 4064/89 (koncentrationsförordningen), till kommissionen en föreslagen koncentration i form av ett samriskföretag inom polypropylensektorn, Montell, i vilket de båda parterna skulle äga hälften vardera.

2. Den 8 juni 1994 antog kommissionen beslut 94/811/EG [3] (beslutet), i vilket den föreslagna koncentrationen förklarades förenlig med den gemensamma marknaden med förbehåll för villkor och åtaganden som motsvarade de åtaganden parterna hade gjort.

3. Den 22 december 1995 gjorde parterna en formell begäran om att det åtagande rörande polypropylenteknik som föreskrivs i punkt 116 i beslutet skall ses över [...] [4], enligt punkt 118 i beslutet.

I. Kommissionens beslut av den 8 juni 1994

4. Kommissionen ansåg [5] att två helägda dotterbolag till företagsgruppen Royal Dutch/Shell, som en följd av bildandet av Montell, skulle vara förbundna med de två ledande teknikerna för produktion av polypropylen, nämligen Montedisons Spheripolteknik och Unipoltekniken utvecklad av Union Carbide Corporation (UCC) och Shell Oil, ett dotterbolag till Royal Dutch/Shell U.S. Framför allt skulle Shell bli den industriella ledaren inom Montell, som skulle utveckla och sälja Spheripol, medan Shell Oil skulle ge viktiga bidrag till Unipolteknikpaketet genom leveranser av katalysatorer.

(1) EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 1. Rättelse i EGT nr L 257, 21.9.1990, s. 13.
(2) EGT nr C 348, 19.11.1996.
(3) EGT nr L 322, 22.12.1994, s. 48.
(4) I den offentliggjorda versionen av beslutet har affärshemligheter i fortsättningen utelämnats, enligt bestämmelsen i artikel 17.2 i förordning (EEG) nr 4064/89.
(5) Punkt 52 och följande i beslutet.

5. Enligt kommissionens åsikt skulle Royal Dutch Shells kontroll över sina två dotterbolags konkurrensmässiga beteende inverka på konkurrensen mellan Spheripol och Unipol, som var det viktigaste konkurrensförhållandet på marknaden avseende licensgivning för polypropylenteknik och därmed förbundna tjänster (polypropylenteknikmarknaden). Andra befintliga leverantörer av polypropylenteknik eller potentiella nytillträdande företag på marknaden förmodades inte kunna begränsa parternas utövande av marknadsmakt i någon betydande utsträckning på kort till medellång sikt. Av dessa skäl drog kommissionen slutsatsen att den anmälda koncentrationen skulle leda till dominans på marknaden för polypropylenteknik.

6. I syfte att avlägsna de av kommissionen identifierade betänkligheterna vad gäller konkurrensen gjorde parterna åtaganden gentemot kommissionen. Montedisons polypropylenteknik skulle, enligt dessa åtaganden, ligga utanför Montell och överföras till ett separat företag, Technipol. Technipol skulle vara strukturellt och finansiellt oberoende gentemot Shell och Montell och försett med alla de nödvändiga tillgångar och egenskaper som behövs för att det skulle kunna fungera som en arbetande, livskraftig och konkurrenskraftig verksamhet. Mot bakgrund av parternas åtaganden ansåg kommissionen att koncentrationen inte skulle leda till skapande eller förstärkning av en dominerande ställning och att den därför kunde förklaras förenlig med den gemensamma marknaden.

7. Samtidigt förbehöll sig parterna, i enlighet med gemenskapslagstiftningen, rätten att begära att kommissionen ser över alla eller vissa av åtagandena beträffande polypropylentekniken, [...] (punkt 118 i beslutet). Kommissionen noterade detta uttalande och bekräftade att den var beredd att genomföra en sådan översyn i enlighet med gemenskapens konkurrenslagstiftning (punkt 121 i beslutet).

8. Shell Oils avtal med UCC vid tidpunkten för antagandet av beslutet kan sammanfattas enligt följande. Grunden för samarbetet mellan de två företagen var ett "Cooperative Undertaking Agreement (CUA)" från 1983. Syftet med avtalet var att kombinera UCC:s virvelbäddsprocess och Shells SHAC-katalysatorer, i syfte att utveckla ett polypropylenteknikpaket, Unipol, och ge licens på detta till tredje man. En polypropylenanläggning i Seadrift, Texas, som användes som en demonstrationsanläggning för den nya tekniken och som en produktionsanläggning för utläggning av tillverkning mot avgift (toll manufacturing) för Shell Oil, var föremål för ett separat avtal om kompanjonskap. Shell Oils bidrag till Unipolpaketet utgjordes av leveranser, ytterligare utveckling och försäljning av de använda katalysatorerna liksom prissättning samt kundservice och tekniskt bistånd för dem.

II. Vidare utveckling

9. Efter anmälan av den föreslagna koncentrationen i USA inledde Federal Trade Commission (FTC) en undersökning och skickade ett utkast till klagomål daterat den 16 december 1994 till parterna, i vilket vissa betänkligheter rörande konkurrensen framfördes. I avsikt att avlägsna dessa betänkligheter ingick Shell och Montedison ett avtal som bekräftades genom en fastställelsedom (Agreement Containing Consent Order) enligt vilket alla Shell Oils tillgångar, materiella och immateriella, inom områdena polypropylenteknik, katalysatorteknik, polypropylenpolymerer och polypropylenkatalysatorer skulle avyttras. I väntan på avyttringen kom parterna överens om att tillgångarna skulle hållas separat i en verksamhet kallad "Polyco".

10. Den 11 november 1995 undertecknade Shell Oil ett avtal med UCC om överföring av Polycos tillgångar till UCC. Detta avtal godkändes av FTC den 26 december 1995 och avyttringen avslutades den 19 januari 1996.

11. Avtalet mellan Shell Oil och UCC omfattar överföring av alla Shell Oils tidigare intressen inom områdena polypropylenteknik och SHAC-katalysatorer och därmed förbundna tillgångar till UCC. Dessa inbegriper bl.a. följande:

— Shell Oils rättigheter, anspråk och intressen enligt CUA och alla därmed förbundna avtal.

— Deras intressen i polypropylenföretaget i Seadrift och i polypropylenanläggningen i Seadrift.

— Deras pilotanläggning för polypropylenkatalysatorer.

— Deras polypropylenanläggning, deras polypropylenkatalysatoranläggning och deras tillgångar i Norco, Louisiana.

— Deras anläggningar och utrustning i Westhollow Technology Center i Houston, Texas.

— Alla immateriella äganderättigheter rörande Shell Oils polypropylen- och katalysatorteknik, inbegripet patenträttigheter, affärshemligheter, teknik och know-how, licenser, forskningsavtal och andra nödvändiga avtal liksom rättigheter till SHAC-varumärket.

Dessutom har Shell Oil samtyckt till att under tre år efter avyttringen till UCC sälja polypropylenmonomerer till priser och på villkor som inte är mindre gynnsamma än de priser till och de villkor på vilka Shell levererar produkten till Montell i Nordamerika.

12. [...]. De har därför begärt att kommissionen skall befria dem från åtagandet rörande polypropylenteknik i punkt 116 i beslutet, med anledning av att grunden för detta åtagande har avlägsnats.

III. Bedömning av parternas begäran om översyn

Möjligheten till översyn enligt beslutet

13. De åtaganden rörande polypropylentekniken som parterna gjorde var nödvändiga för att avlägsna kommissionens betänkligheter vad gäller konkurrensen. Syftet med och följden av åtagandena var att säkerställa att de två ledande polypropylentekniknikerna, Spheripol och Unipol, inte skulle falla under ett enda beslutcentrums avgörande inflytande. Överföringen av Montedisons polypropylenteknikverksamhet till ett separat företag över vilket Montedison hade ensam kontroll resulterade i att Spheripol föll utanför Shells inflytandesfär och förblev en oberoende och livskraftig konkurrent på marknaden.

14. På samma sätt kunde kommissionens betänkligheter vad gäller konkurrensen även avlägsnas genom en betydande strukturell förändring av Shell Oils avtal med UCC, genom vilken Unipol skulle falla utanför företagsgruppen Royal Dutch/Shells inflytande och förbli en oberoende och livskraftig konkurrent på marknaden. Om denna betydande strukturella förändring skulle äga rum, skulle det medföra tillräckliga skäl för att förklara koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden. Av denna anledning bekräftas i beslutet att kommissionen [...], i enlighet med gemenskapens konkurrenslagstiftning, skall se över om åtagandet rörande bildandet av Technipol fortfarande är nödvändigt.

Följderna av avtalet mellan Shell Oil och UCC

15. Som en följd av avtalet överförs Shell Oils rättigheter, anspråk och intressen enligt CUA till UCC och Shell Oil kommer inte att ha några ytterligare rättigheter eller behöva åta sig ytterligare förpliktelser enligt CUA. Avtalen mellan Shell Oil och UCC kommer därför att upphöra och Shell och Shell Oil kommer inte längre att ha några bindningar till UCC av betydelse för polypropylentekniken Unipol.

16. Dessutom förser avtalet UCC med alla de nödvändiga tillgångar och egenskaper som behövs för att Unipol skall kunna vara en fungerande, livskraftig och konkurrenskraftig verksamhet och fortsätta med oberoende utveckling av polypropylenteknik. Som uppges ovan var Unipolpaketet en kombination av UCC:s process och Shell Oils katalysatorer. I avtalet föreskrivs att Shell Oil skall överföra sin pilotanläggning för polypropylenkatalysatorer, alla immateriella äganderättigheter rörande Shell Oils polypropylen- och katalysatorteknik [1] och sina anläggningar och sin utrustning i Westhollow Technology Center i Houston, Texas, som används i polypropylen- och katalysatorforskning och för tekniskt bistånd. Shell Oil kommer också att överföra sin polypropylenanläggning i Seadrift som används som en produktionsanläggning och som en demonstrationsanläggning för Unipoltekniken. Alla kundförteckningar, all teknisk information, alla anspråk i avtal med kunder, leverantörer osv., samt alla böcker, register och arkiv rörande verksamheten är inkluderade bland de tillgångar som överförs. Slutligen kommer den tidigare personalen vid Shell Oil som arbetade med Unipols licensverksamhet för polypropylenteknik hädanefter att vara anställd av UCC.

17. Sammanfattningsvis gör avtalet det möjligt för UCC att ensam kontrollera de tillgångar och den personal som utgjorde Shell Oils bidrag till Unipolteknikpaketet och som gjorde det möjligt för Shell Oil att stödja Unipols framgångsrika licensverksamhet. Utöver förvärvet av dessa tillgångar besitter UCC betydande egna resurser. UCC är ett stort och tekniskt avancerat företag och en viktig licensgivare när det gäller polyetylenteknik (PE technology) — Unipols polypropylenpaket baserades på processteknik som ursprungligen utvecklats och använts för tillverkning av polyetylen. Tekniken, kunnandet och resurserna som utgjorde UCC:s bidrag till Unipols polypropylenpaket kommer naturligtvis att fortsatt bidra till det paketets framgång, vars erkända meriter och goda anseende redan är väl etablerade bland polypropylenlicenstagare. Unipol är, vilket anges i kommissionens ursprungliga beslut, en av de båda ledande polypropylenteknikpaketen och svarar för omkring [...] [2] av den världsomspännande tillverkningskapaciteten för polypropylen — Sheripol svarar för omkring [...] [3] av den världsomspännande tillverkningskapaciteten för polypropylen. Unipol visar i synnerhet prov på en rad egenskaper som licenstagare anser vara viktiga vid valet av polypropylenteknik, när det exempelvis gäller produktsortiment,

[1] Dessa inbegriper bl.a. patent, patent- och tekniklicenser, rättigheter rörande affärshemligheter, teknik och know-how, royaltyfria rättigheter att motta och använda resultaten av viss framtida forskning och utveckling rörande Shells katalysatorteknik, rättigheter rörande varumärken och varunamn i fråga om SHAC-katalysatorer.

[2] Mellan 25 och 50 %.

[3] Mellan 25 och 50 %.

enkelhet i användningen, förhållandet mellan kostnader och prestanda samt omfattningen av licensspridningen (1).

18. De förändringar som avtalet medför rör inte bara åtgärderna beträffande Unipol, utan sträcker sig i själva verket ännu längre. Framför allt har Shell Oil också samtyckt till att överföra sin polypropylenanläggning, sin katalysatoranläggning och sina tillgångar vid Norcoanläggningen i Louisiana, med en tillverkningskapacitet för polypropylen på omkring 150 kiloton per år, till UCC. Dessa polypropylenanläggningar och tillgångar omfattades inte av Shell Oils avtal om kompanjonskap med UCC rörande Unipoltekniken. Detta omfattade endast Seadriftanläggningen med en tillverkningskapacitet för polypropylen på omkring 100 kiloton per år.

19. Kommissionen anser att ovanstående leder till att Shells förbindelser med en av de två ledande polypropylenteknikerna, Unipol, klipps av och att Unipols fortsatta existens som en oberoende och livskraftig polypropylenteknik i stånd att effektivt konkurrera med Spheripol samtidigt säkerställs. Som uppges ovan var syftet med och följden av bildandet av Technipol exakt desamma, nämligen att säkerställa att en av de två ledande polypropylenteknikerna, i det här fallet Spheripol, skulle förbli oberoende av Shells inflytande och en livskraftig konkurrent på marknaden.

20. Mot bakgrund av ovanstående skulle var och en av de två lösningarna på egen hand avlägsna kommissionens betänkligheter vad gäller konkurrensen i fråga om dominans på marknaden för polypropylenteknik enligt beslutet av den 8 juni 1994. Att båda lösningarna existerar samtidigt skulle alltså inte vara nödvändigt utifrån gemenskapens konkurrenslagstiftning [...], enligt innebörden i punkt 118 i beslutet. Det medför därför tillräckliga skäl för att ändra det ursprungliga beslutet genom att återkalla de villkor och skyldigheter som var förbundna därmed för att säkerställa att åtagandena rörande polypropylenteknik efterlevdes.

IV. Slutsats

21. Av de skäl som anges ovan anser kommissionen att åtagandet rörande polypropylenteknik i punkt 116 i beslutet, mot bakgrund av den utveckling som har skett efter antagandet av dess beslut av den 8 juni 1994, inte längre är nödvändigt för att avlägsna de betänkligheter från kommissionens sida vad gäller konkurrensen som anges i detta. På grundval av detta kan koncentrationen mellan Shell och Montedison förklaras förenlig med den gemensamma marknaden utan att några villkor och skyldigheter förbinds med den.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artiklarna 1 och 2 i beslut 94/811/EG skall ersättas med följande text:

"Artikel 1

Koncentrationen mellan Shell och Montedison förklaras förenlig med den gemensamma marknaden."

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till

Shell Petroleum NV
Karel van Bylandtlaan 30
NL-Haag

och

Montedison Nederland NV
Admiraliteitskade 60
NL-3063 ED Rotterdam.

Utfärdat i Bryssel den 24 april 1996.

På kommissionens vägnar
Karel VAN MIERT
Ledamot av kommissionen

(1) Punkt 65 och följande i beslutet.